

Sosiaali- ja potilasasiavastaava-toiminnan selvitys vuodelta 2024

Hyväksytty: Hyvinvointialueen johtoryhmä 4.3.2025

Annettu tiedoksi: Aluehallitus 17.3.2025

Annetaan tiedoksi: Pohjanmaan hyvinvointialueen alueen kuntien kunnanhallitukset sekä Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Laki potilas- ja sosiaaliasiavastaavista (739/2023)

- Laki määrittelee sosiaali- ja potilasasiavastaavatoiminnan osalta potilas- ja sosiaaliasiavastaavien toiminnan järjestämisen
  - Tehtävät
  - kelpoisuuden ja riippumattomuuden
  - säännökset henkilötietojen käsittelystä ja tietojen dokumentoinnista ja rekisteröinnistä.

Asiavastaavien toiminta

- Pohjanmaan hyvinvointialueen asiavastaavat palvelevat Pohjanmaan alueen julkisissa ja yksityisissä palveluissa asiaineita asiakkaita ja ohjaavat yksiköiden henkilökuntaa asiakkaan ja potilaan oikeuksien toteuttamisessa.
- Asiakkaille annetaan neuvontaa, miten he voivat toimia omassa tilanteessaan.
- Tarvittaessa autetaan asiakkaita muistutuksen tekemisessä ja annetaan ohjausta muista valitusmenettelyistä.

Yhteydenottojen tilastointi

- Yhteydenottojen sisältöä tilastoidaan asiakkaan kertomuksen pohjalta.
  - Tilastot kuvaavat asiakkaiden mielipidettä saadusta palvelusta ja hoidosta.
  - Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.
- Sosiaaliasiavastaavalle tulleet yhteydenotot tilastoidaan Samra-ohjelmaan ja potilasasiavastaavalle tulleet yhteydenotot Potra-ohjelmaan.
- Tilastointitavat
  - Samra-tilastointi: Asiakas–tilastointi kuvaa asiakkaiden määrää. Yhteen asiakas-tilastointiin voi sisältyä monta yhteydenottoa samaan asiaan liittyen.
  - Potra-tilastointi: Yhteydenottojen määriä kuvaava tilastointi esittää kaikkien yhteydenottojen määriä.
- Samra ja Potra -tilastointitapaa pyritään yhtenäistämään vuonna 2025.
- Yhdessä yhteydenottotilastoinnissa voidaan tilastoida useampia yhteydenottoon sisältyviä syitä ja asiavastaavan toimenpiteitä.
- Tilastoinnit kirjataan yksikköihin. Yksiköt sijoittuvat organisaatorakenteessa tulosalueisiin ja tulosalueet sijoittuvat toimialoihin.
- Useat Pohjanmaan hyvinvointialueen toimintayksiköt palvelevat koko aluetta, jolloin raportointia varten ei ole mahdollista saada luotettavaa tietoa pelkästään kuntatasolla.
- Yksiköille ei välity asiakkaiden henkilöllisyyksistä tietoa tilastojen kautta.

Sosiaali- ja potilasasiavastaava toiminta

- Toiminnasta vastaa Sosiaali- ja potilasasiavastaavien yksikkö. Yksikkö sijoittuu Hallinnon toimialaan.
- Toiminnan vastuhenkilö on asiakaspalvelupäällikkö.
- Sosiaaliasiavastaavat:
  - Yksi sosiaaliasiavastaava 100 %
  - Yksi sosiaaliasiavastaava 50 % 31.3.24 asti. Hän myös sijaistaa 31.3.24 jälkeen tarvittaessa.
- Potilasasiavastaavat:
  - Yksi potilasasiavastaava 100 %
  - Kaksi potilasasiavastaavaa 50 %

Yhteydenottokanavat

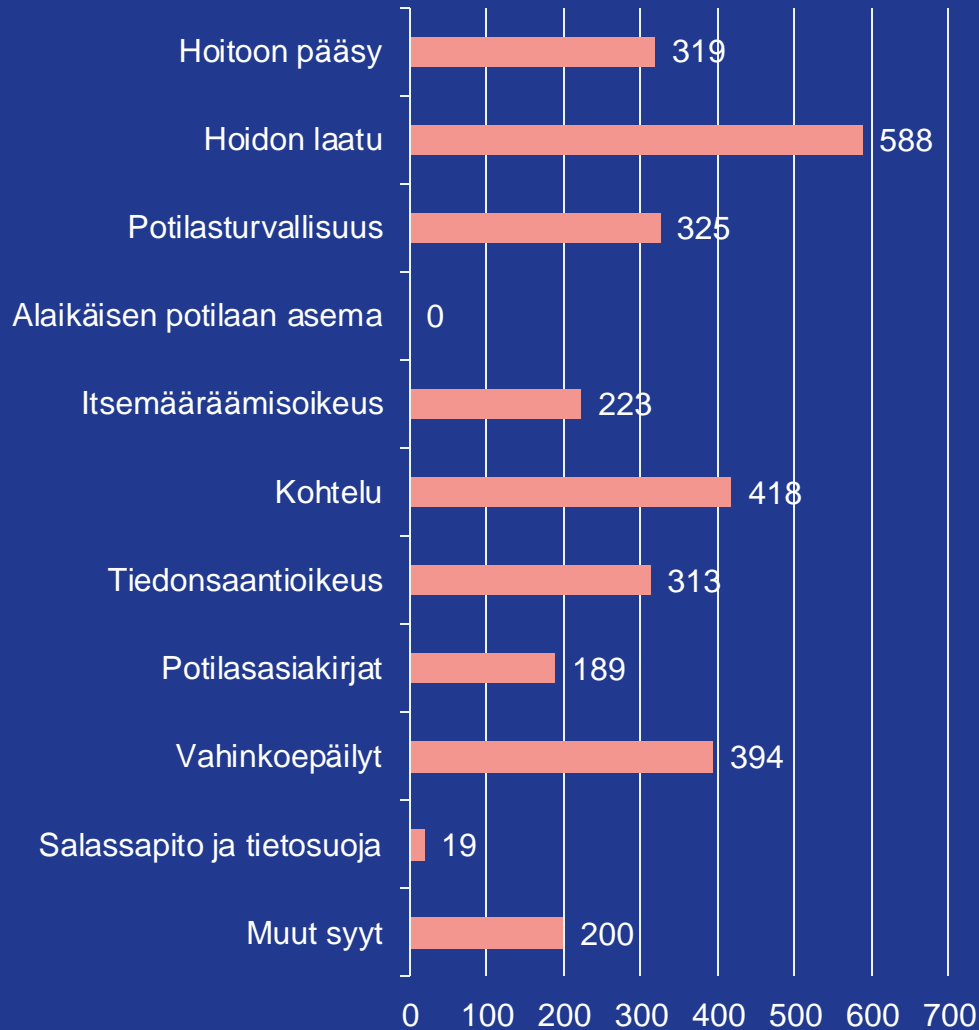
- Puhelinajat
  - Sosiaaliasiavastaava: maanantaista perjantaihin klo 8-14. Puh. 040 5079303
  - Potilasasiavastaava: maanantaista torstaihin klo 9-11 ja 12-14. Puh. 06 218 1080.
- Yhteydenottopyynnöt sähköpostitse:
potilasasiavastaava@ovph.fi ja sosiaaliasiavastaava@ovph.fi
- Tarvittaessa sovitaan vastaanottoaika.

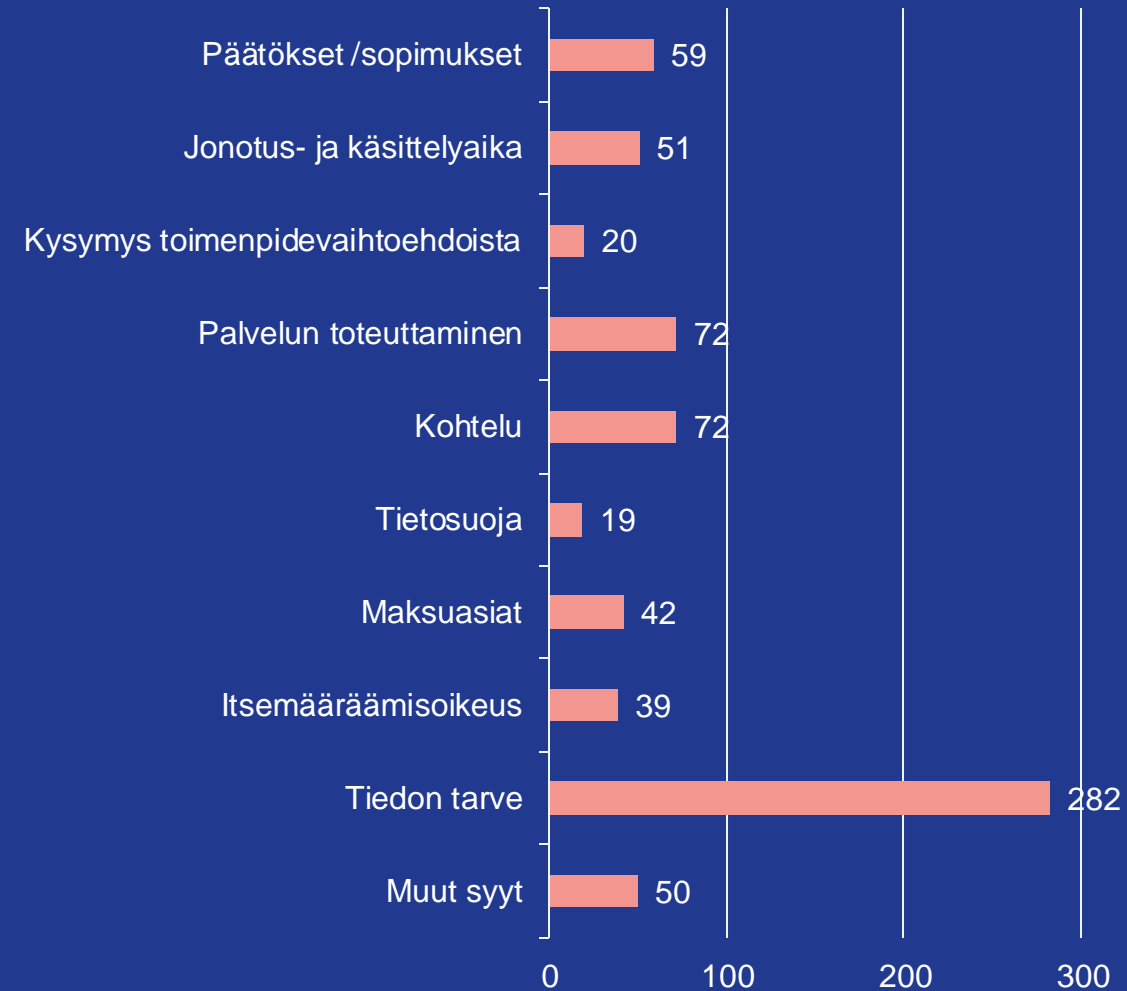
Yhteydenotot potilas- ja sosiaaliasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 1263

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 346

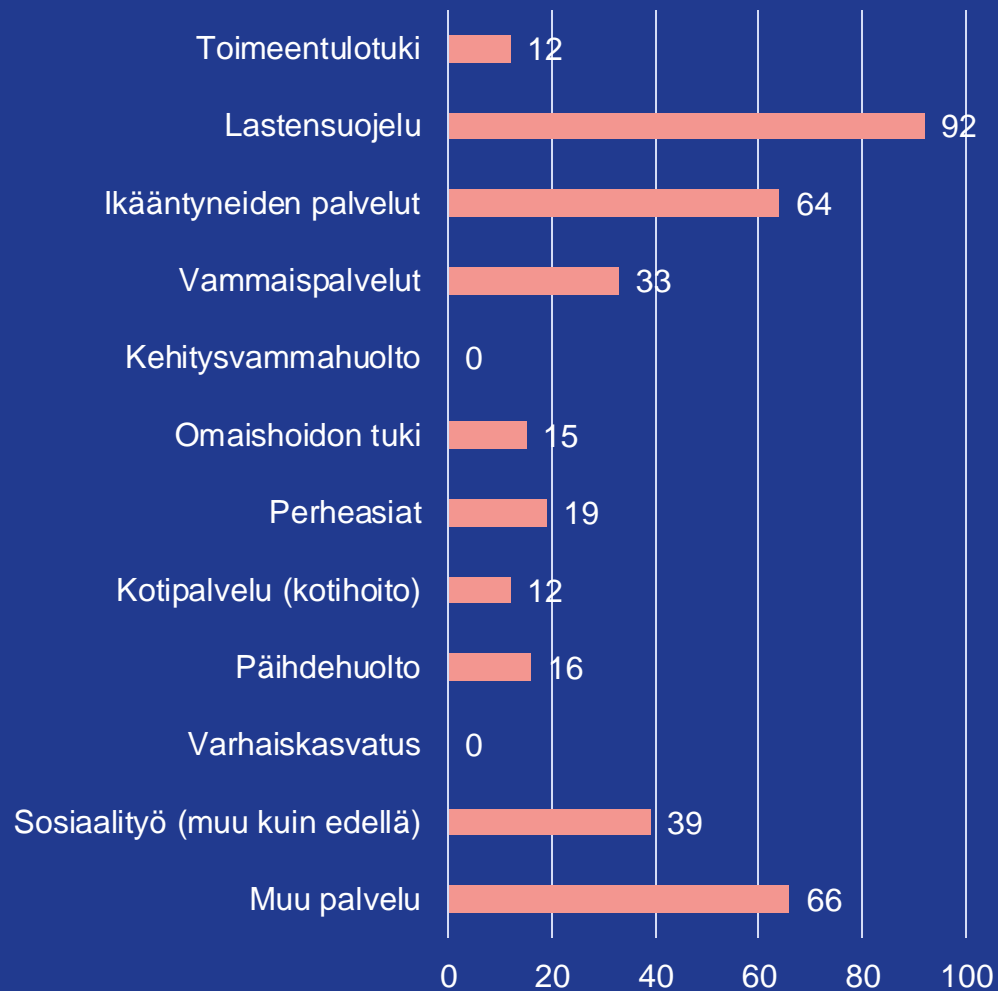

Yhteydenotot sosiaaliasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

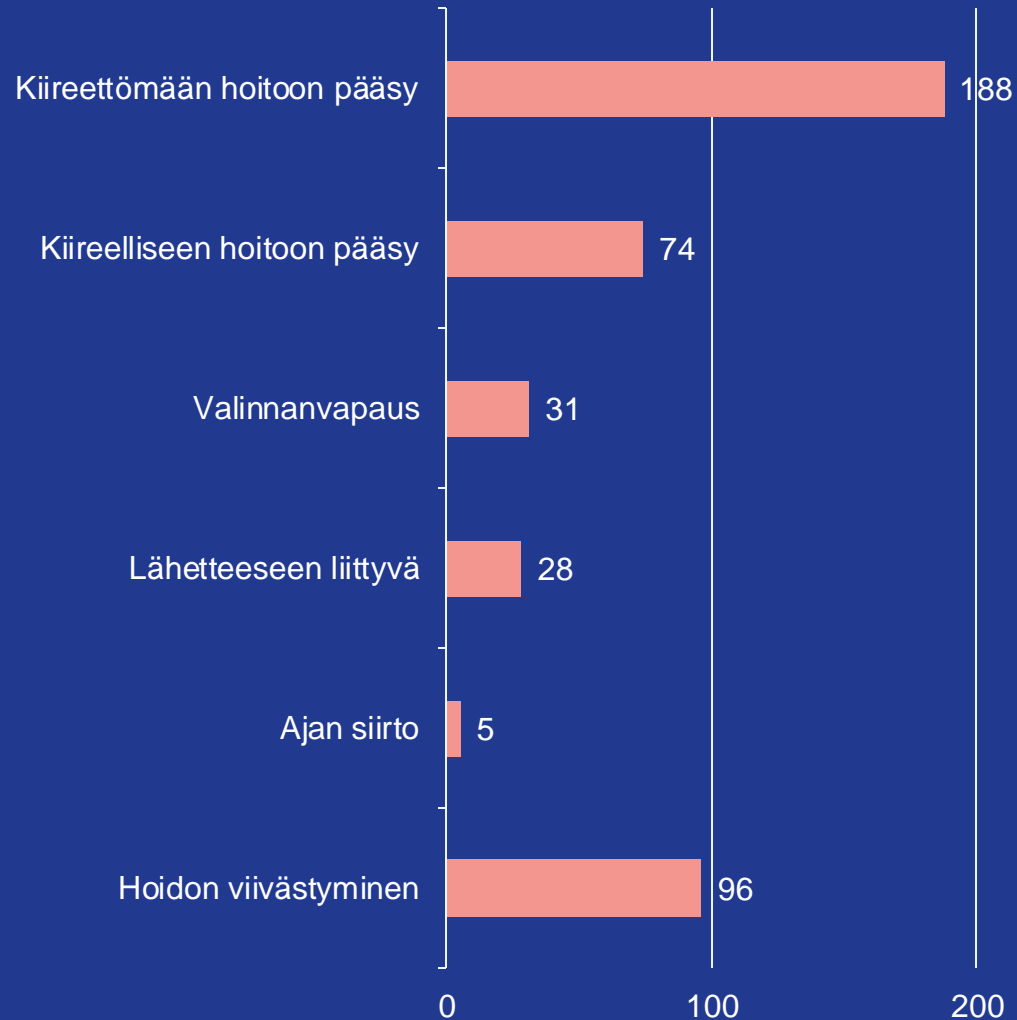
Yhteydenottojen tehtäväalueet

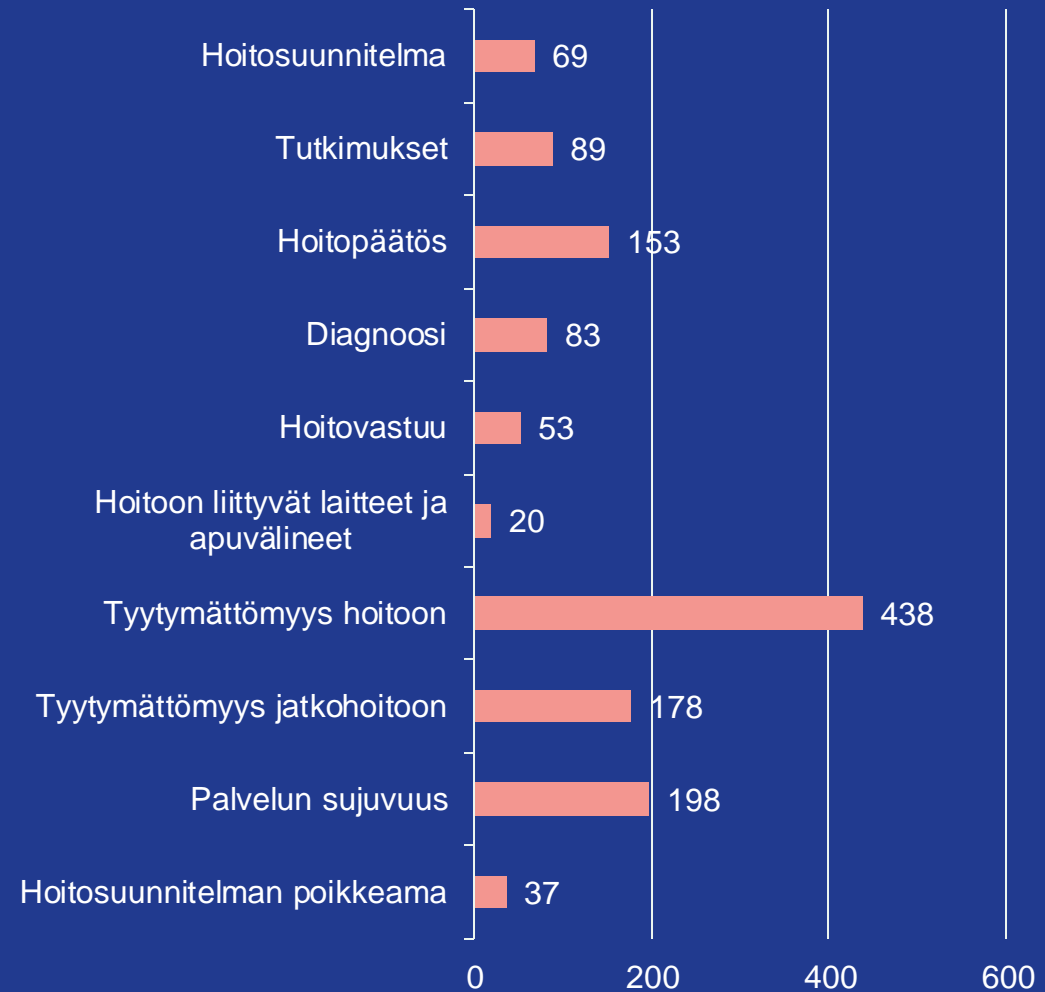

Yhteydenotot potilasasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Hoitoon pääsy: Yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 319

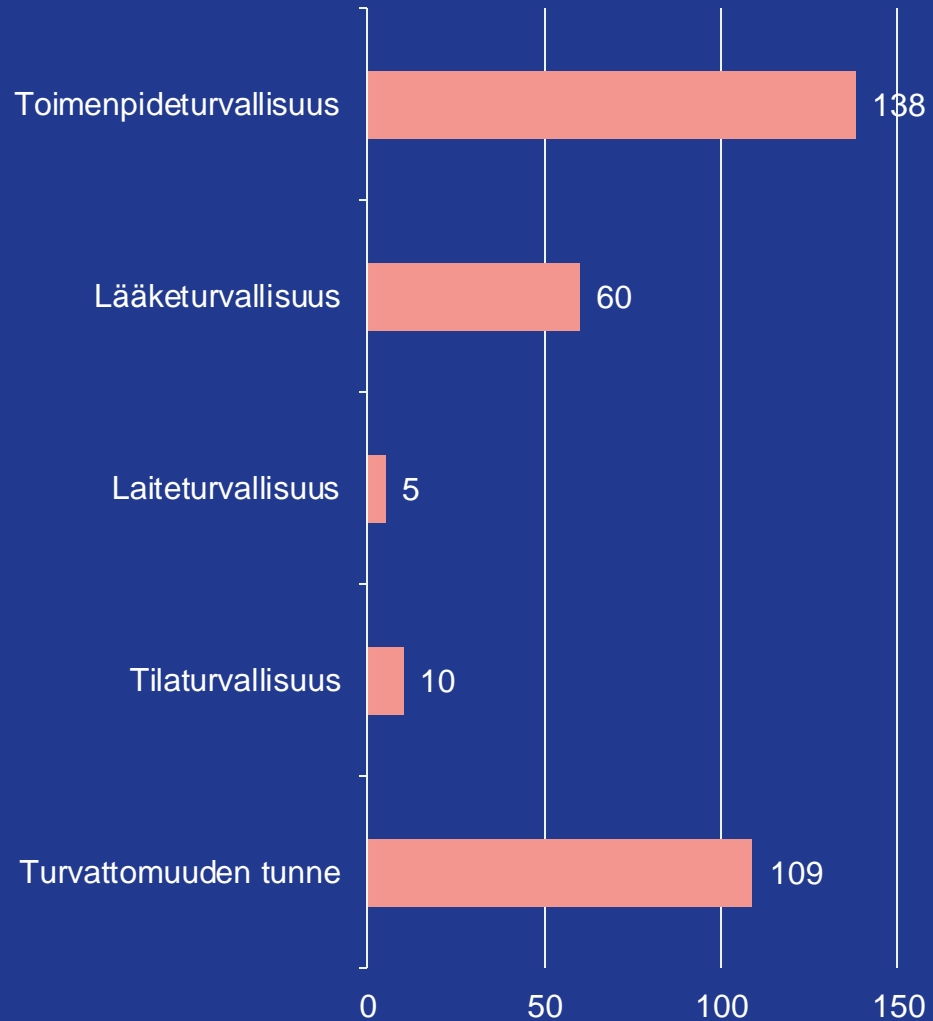
Hoidon laatu: yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 588

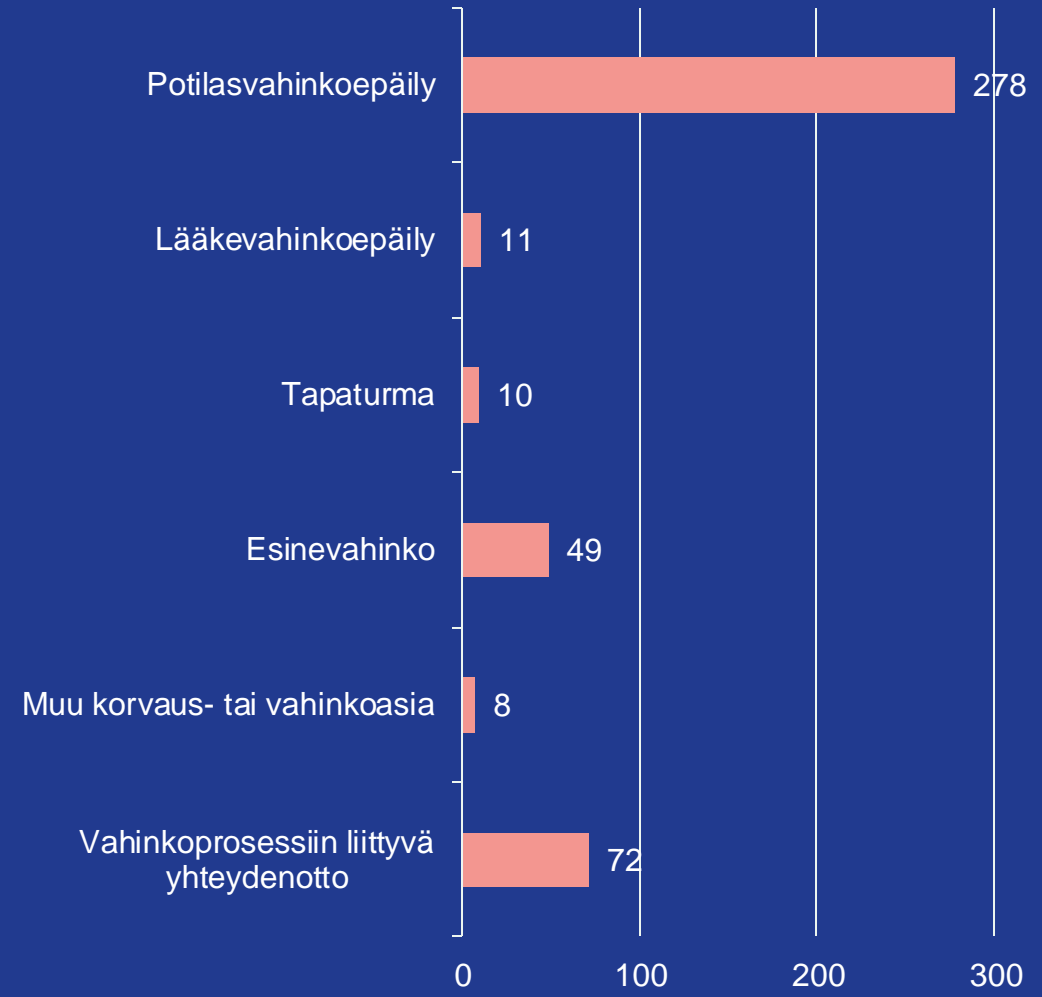

Yhteydenotot potilasasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Potilasturvallisuus: Yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 325

Kysymykset vahinkoepäilyissä: yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 394

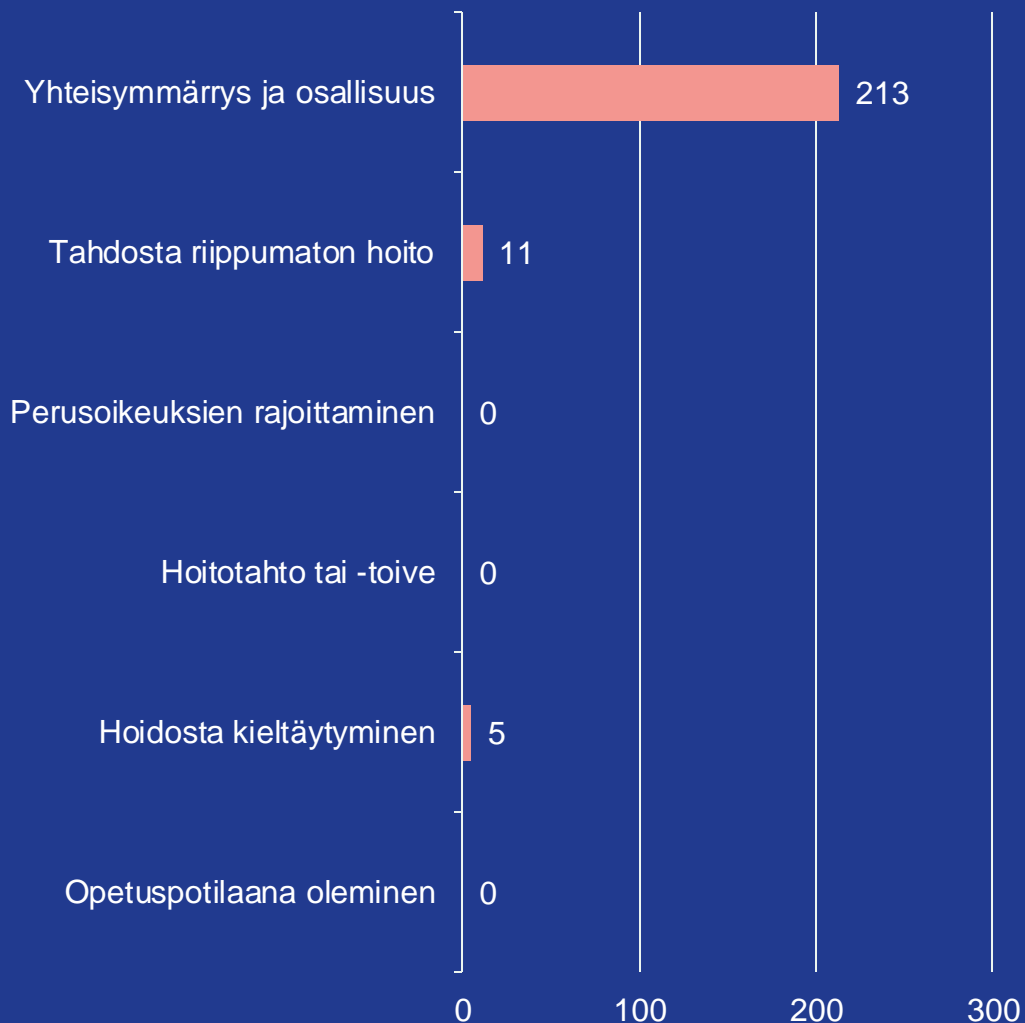

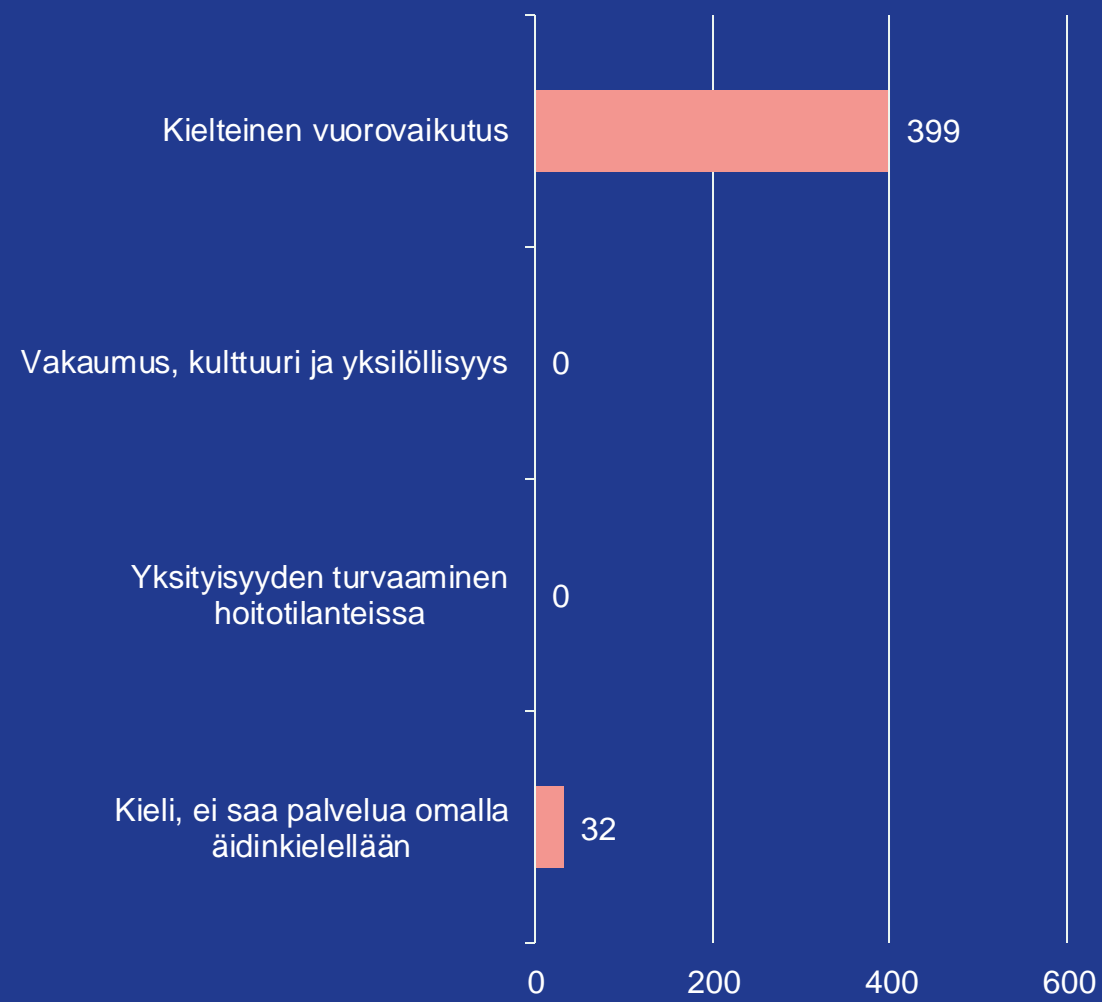
Yhteydenotot potilasasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Itsemääräämisoikeus: Yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 223

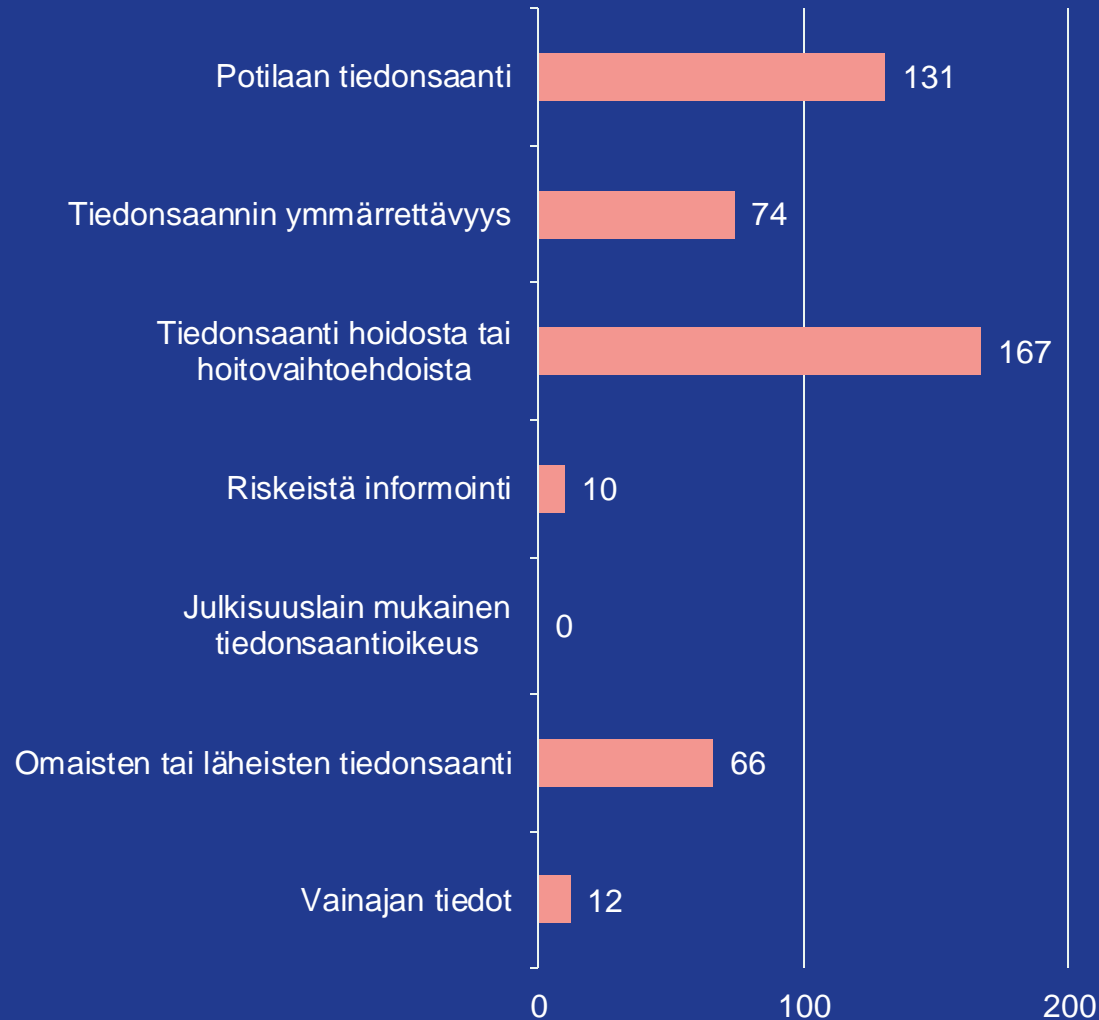
Kohtelu: yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 418

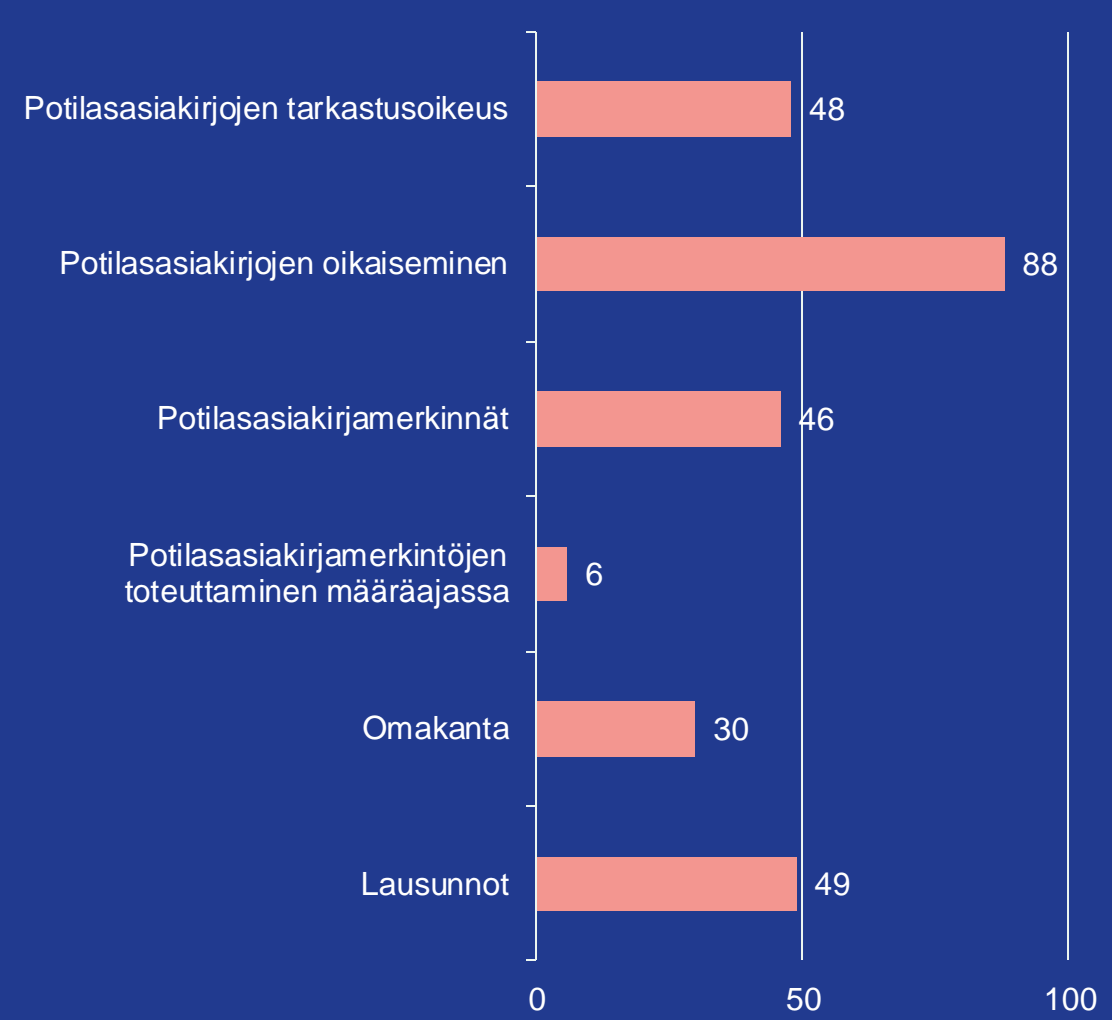

Yhteydenotot potilasasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Tiedonsaantioikeus: Yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 313

Potilasasiakirjat: yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 189

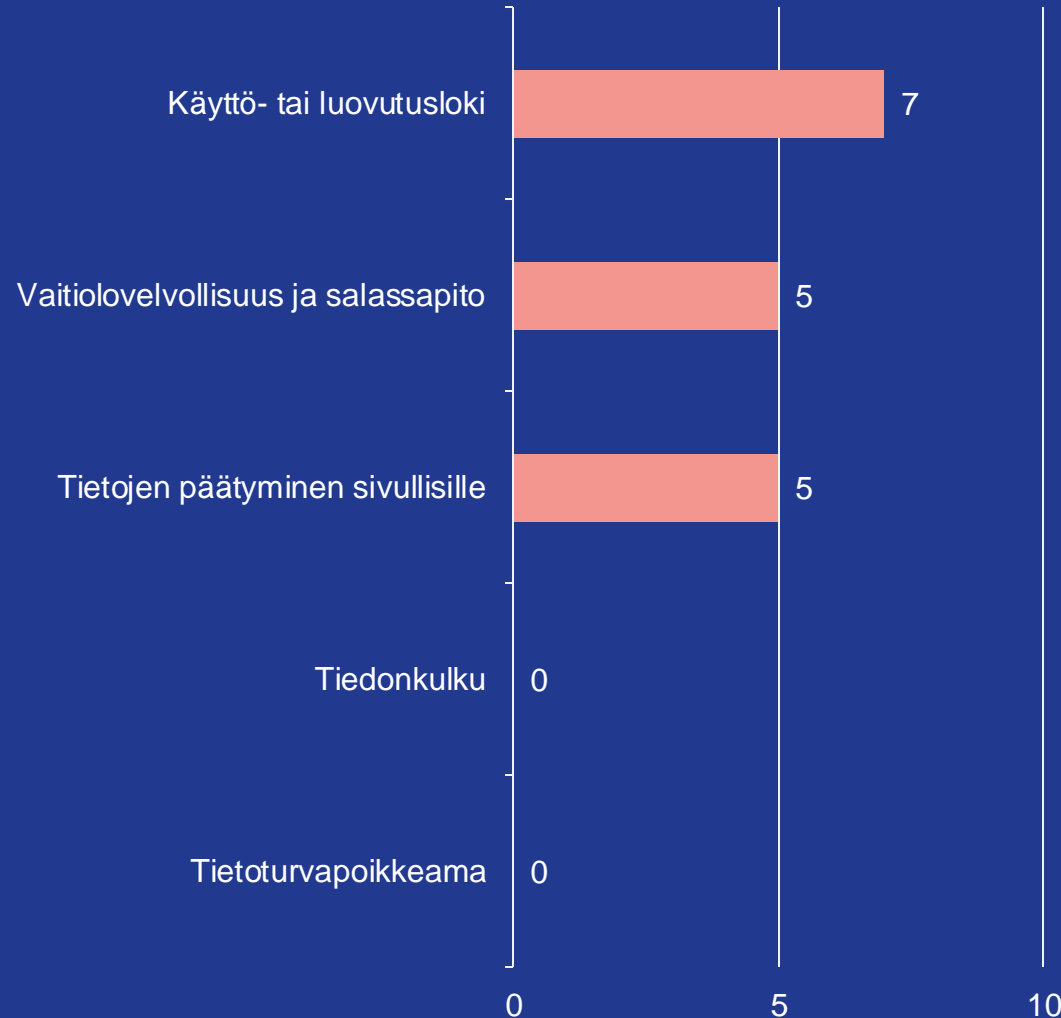

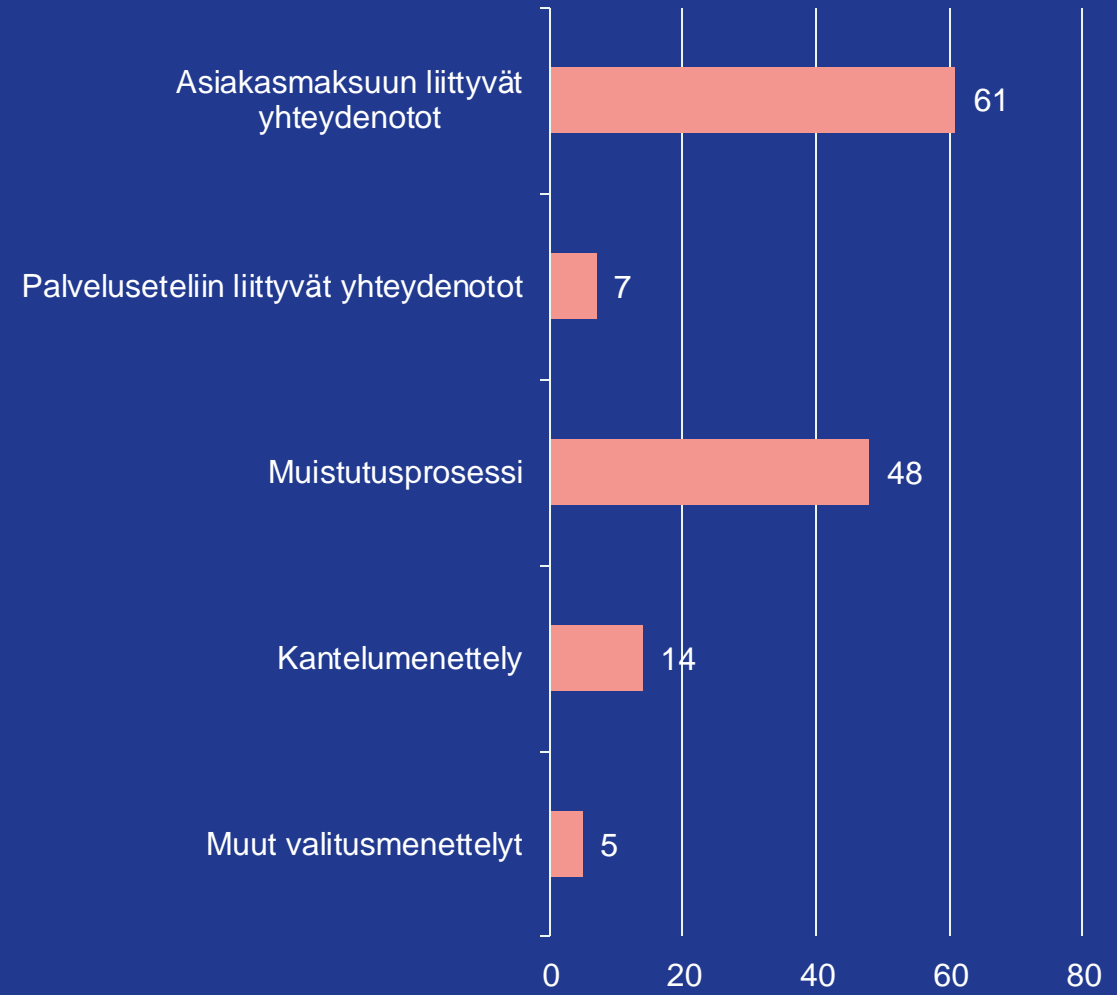
Yhteydenotot potilasasiavastaavalle: koko hyvinvointialue

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Salassapito ja tietosuojat: Yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 19

Muut yhteydenotot: yhteydenottojen aiheet ja määrät yht. 200

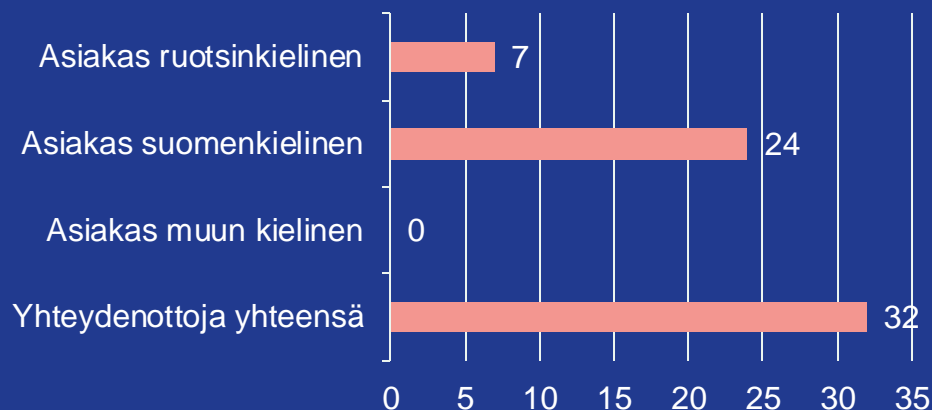

Kieleen liittyvät yhteydenotot: koko hyvinvointialue

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Potilasasiavastaavalle

Sosiaaliasiavastaavalle

Kieleen liittyvät yhteydenotot raportoidaan hyvinvointialueen kansalliskielilautakunnalle.

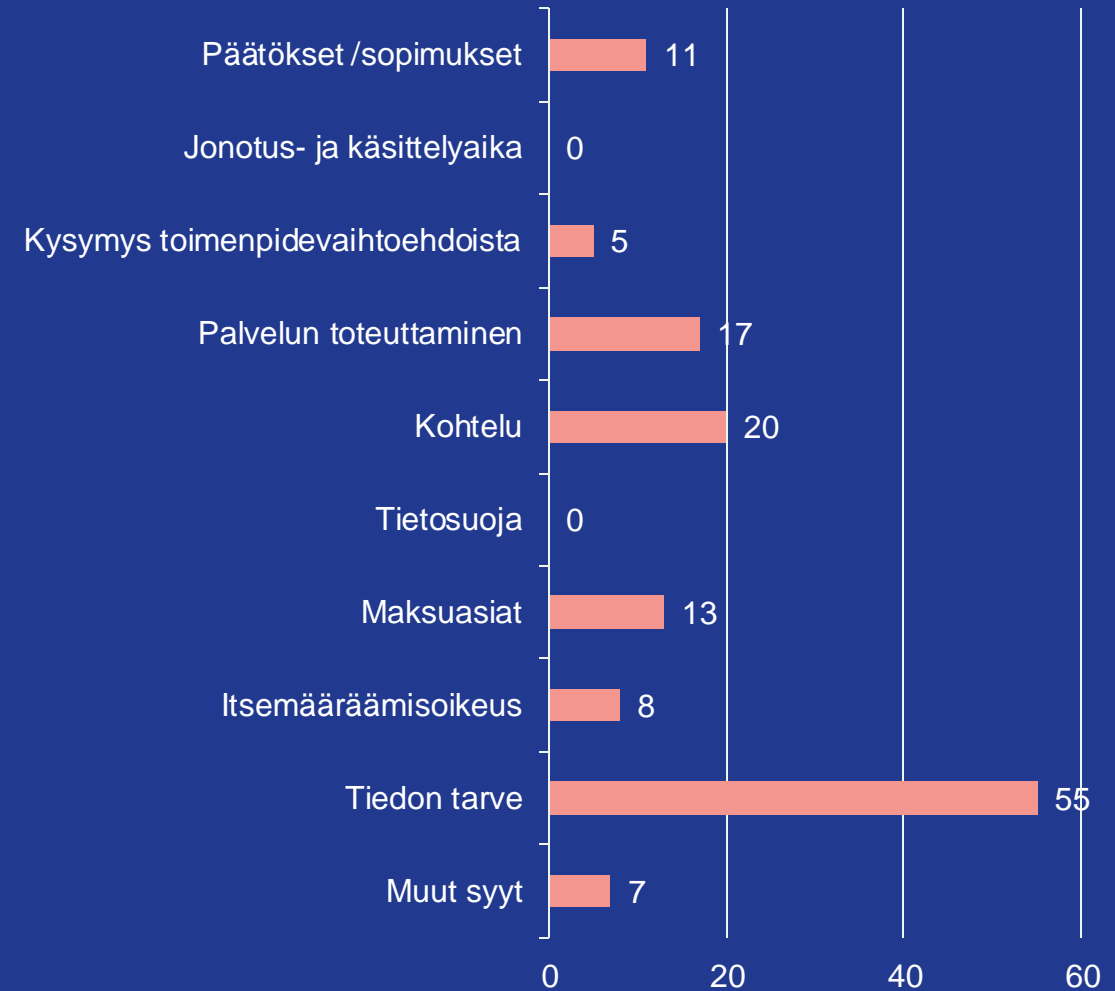
Koti- ja asumispalvelut

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 43

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 67

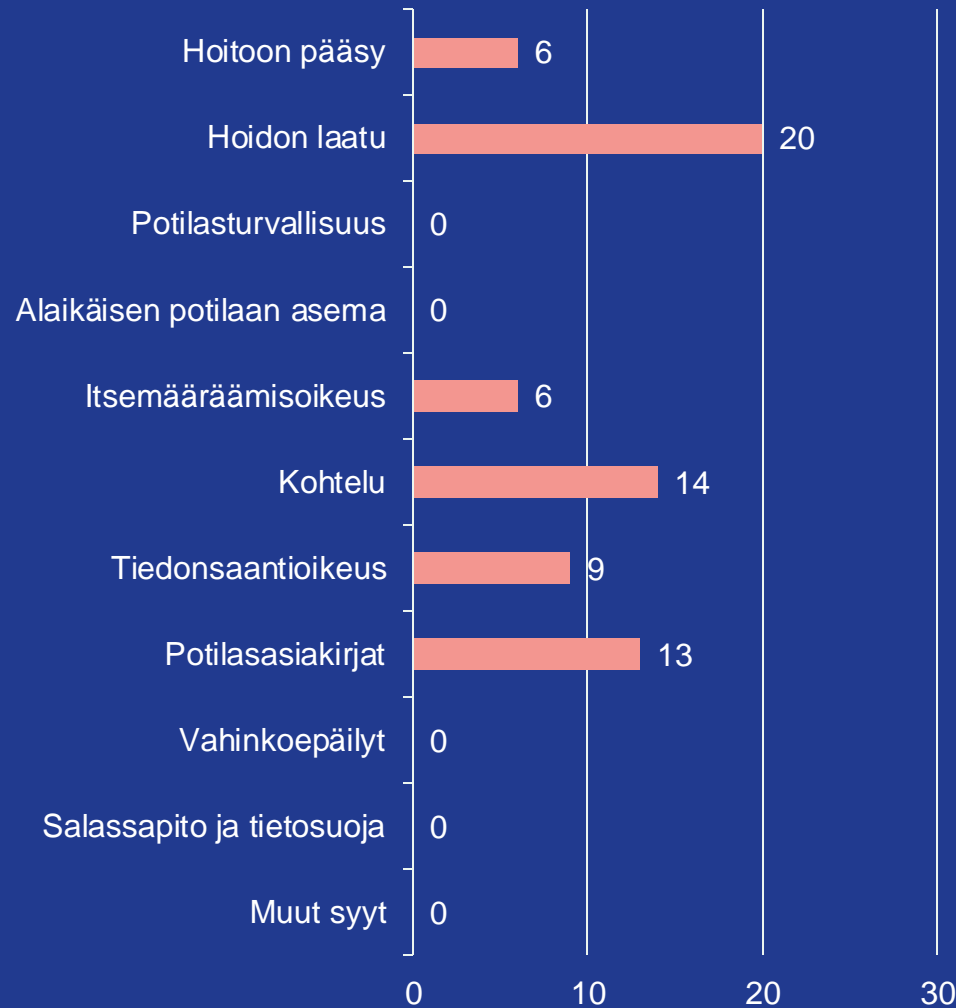

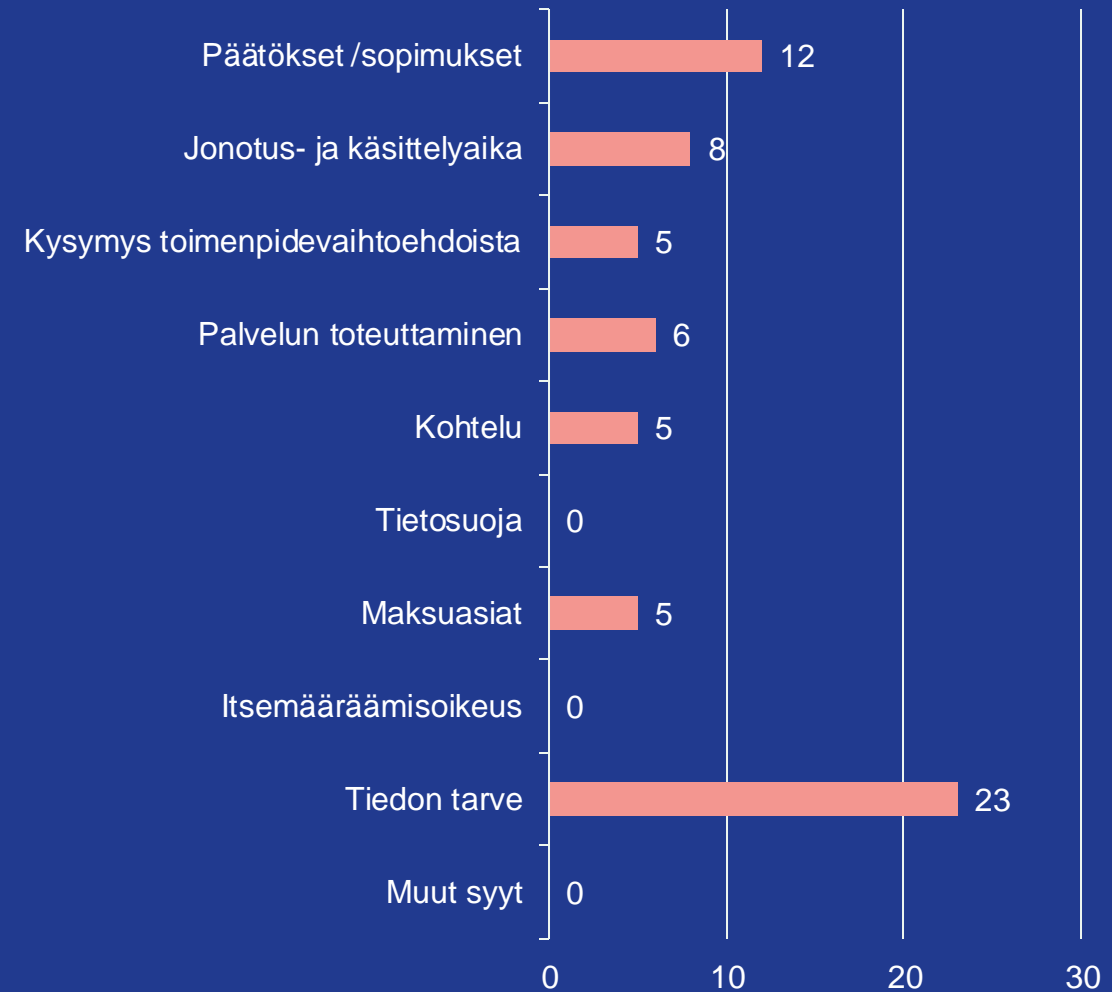
Kuntoutus

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 35

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 27

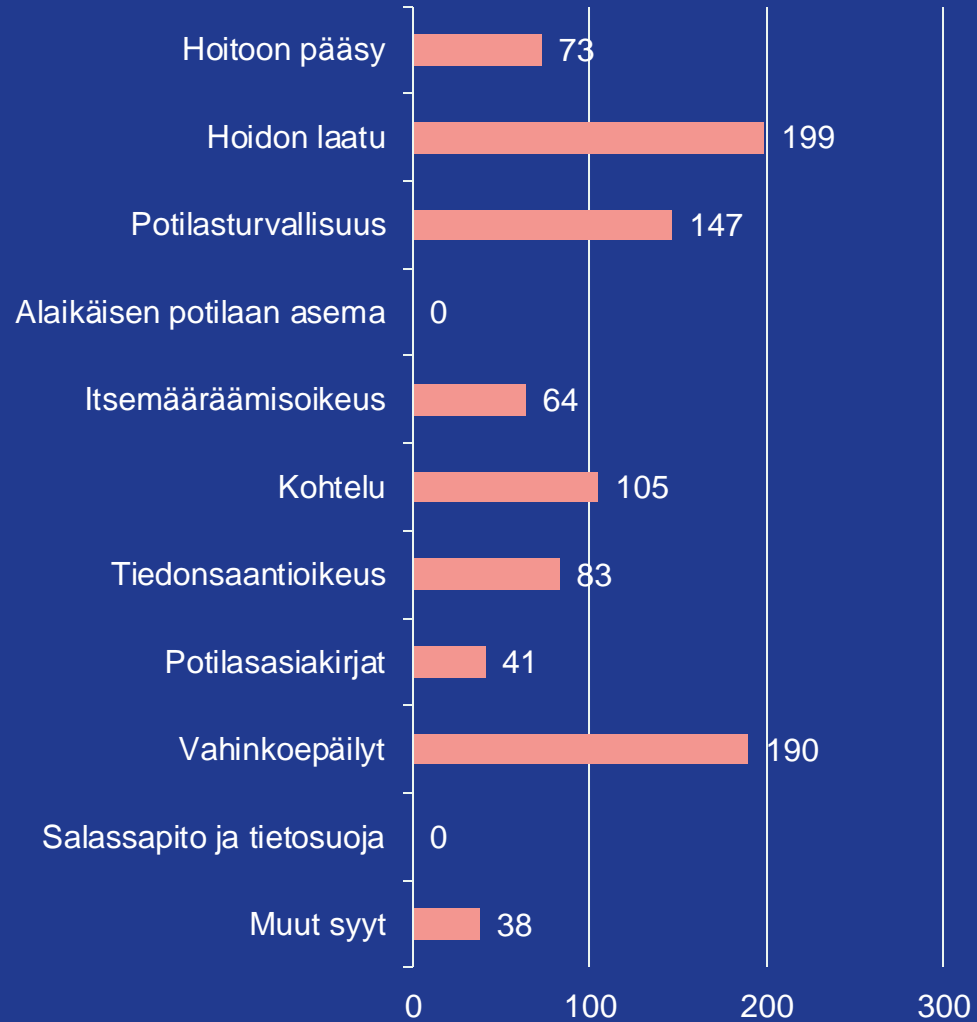

Sairaalapalvelut

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 365

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. alle 5

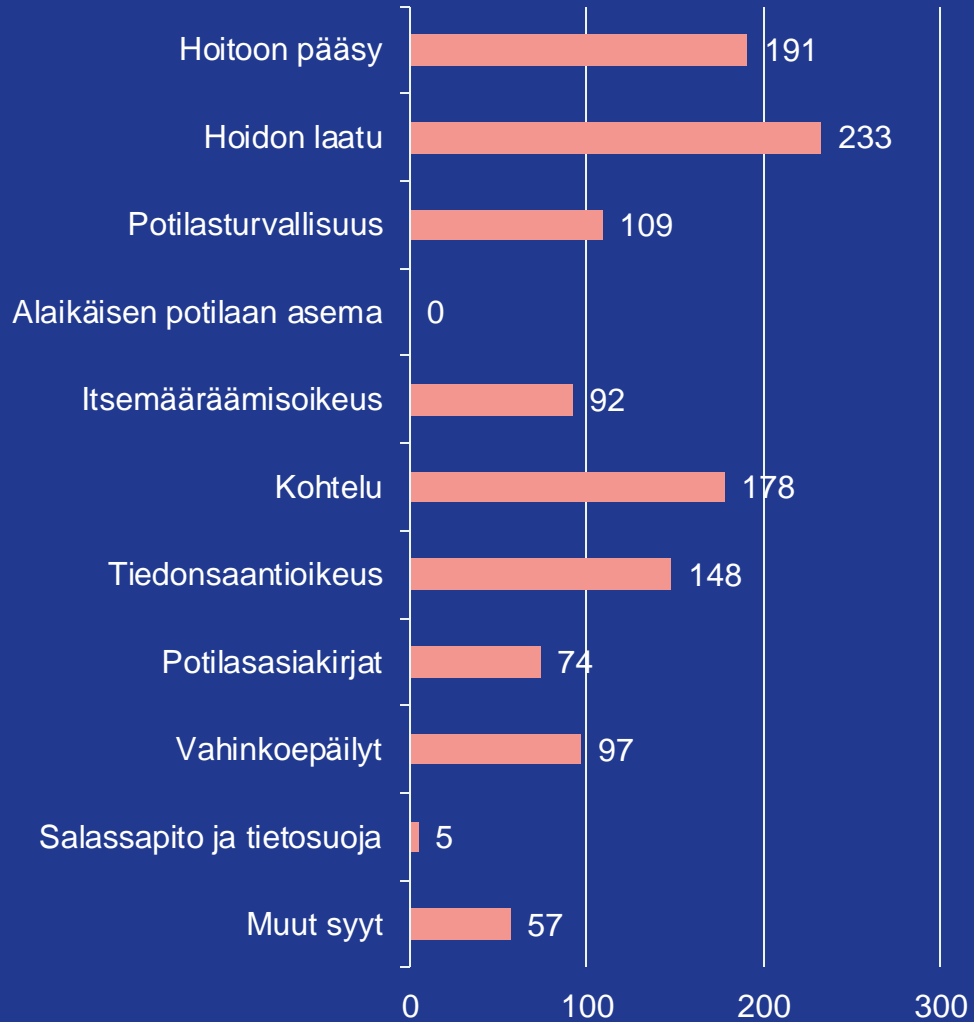

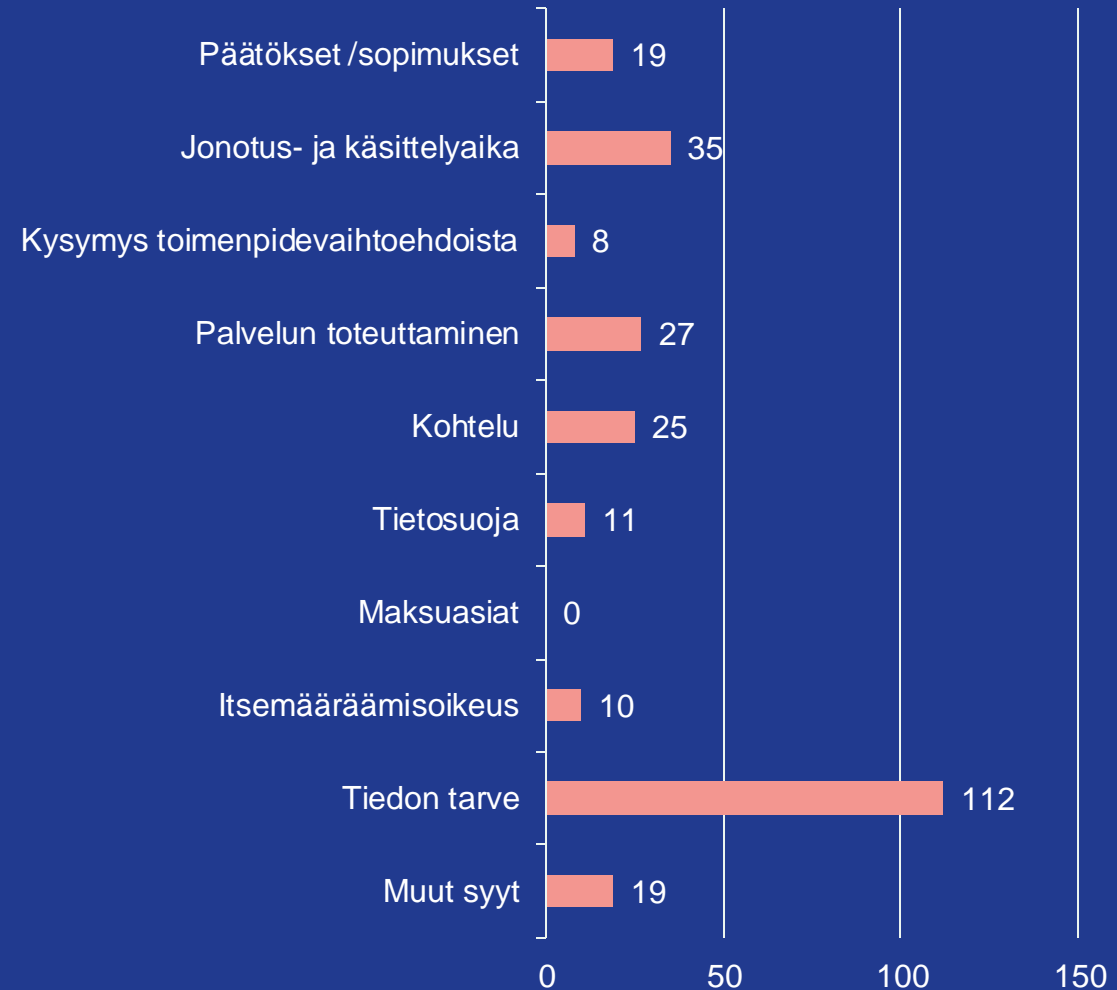
Sosiaali- ja terveyskeskus

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 459

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 131

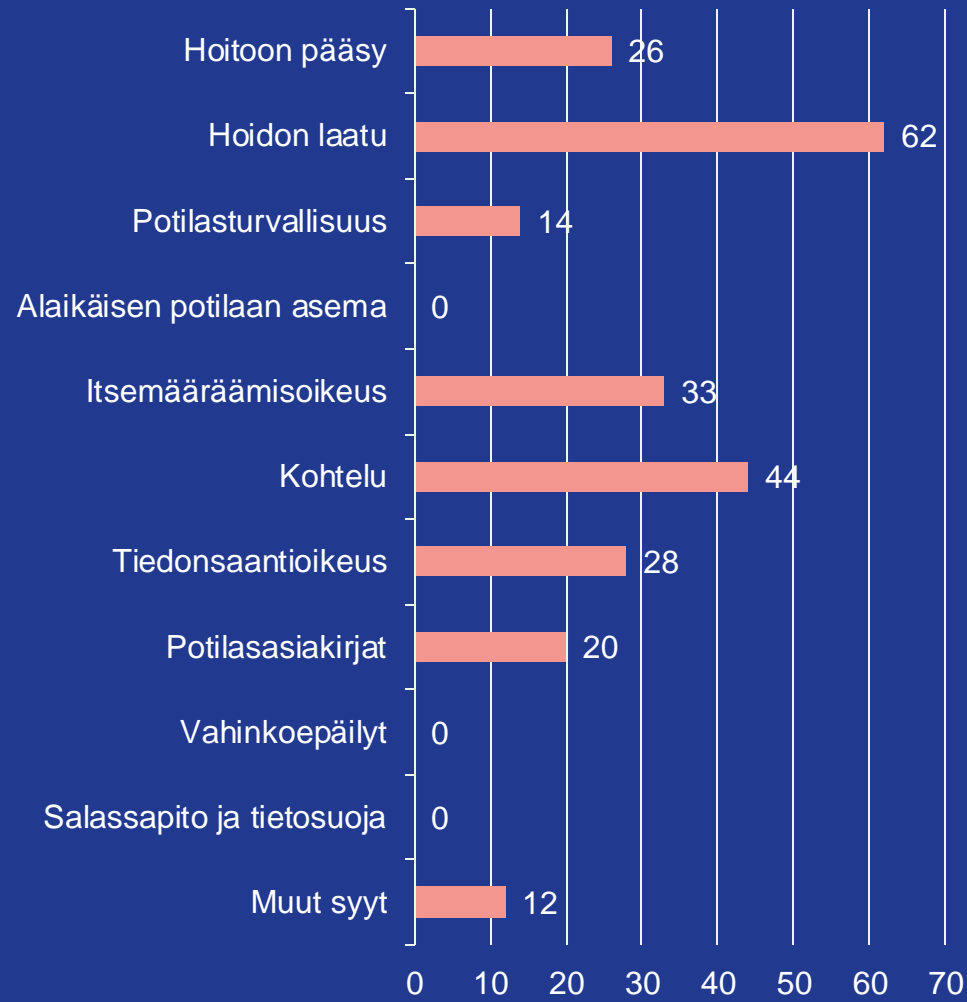

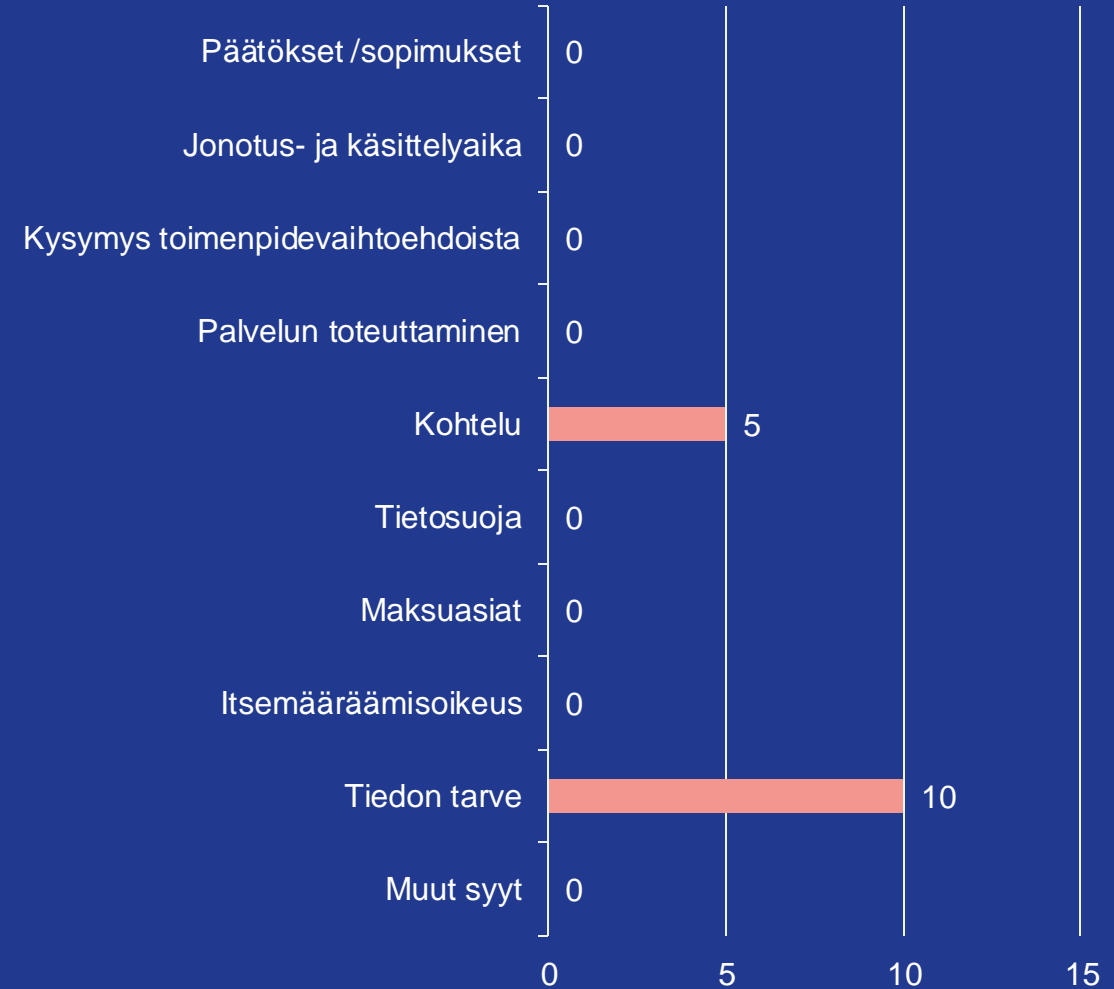
Psykososiaaliset palvelut

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 112

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 17

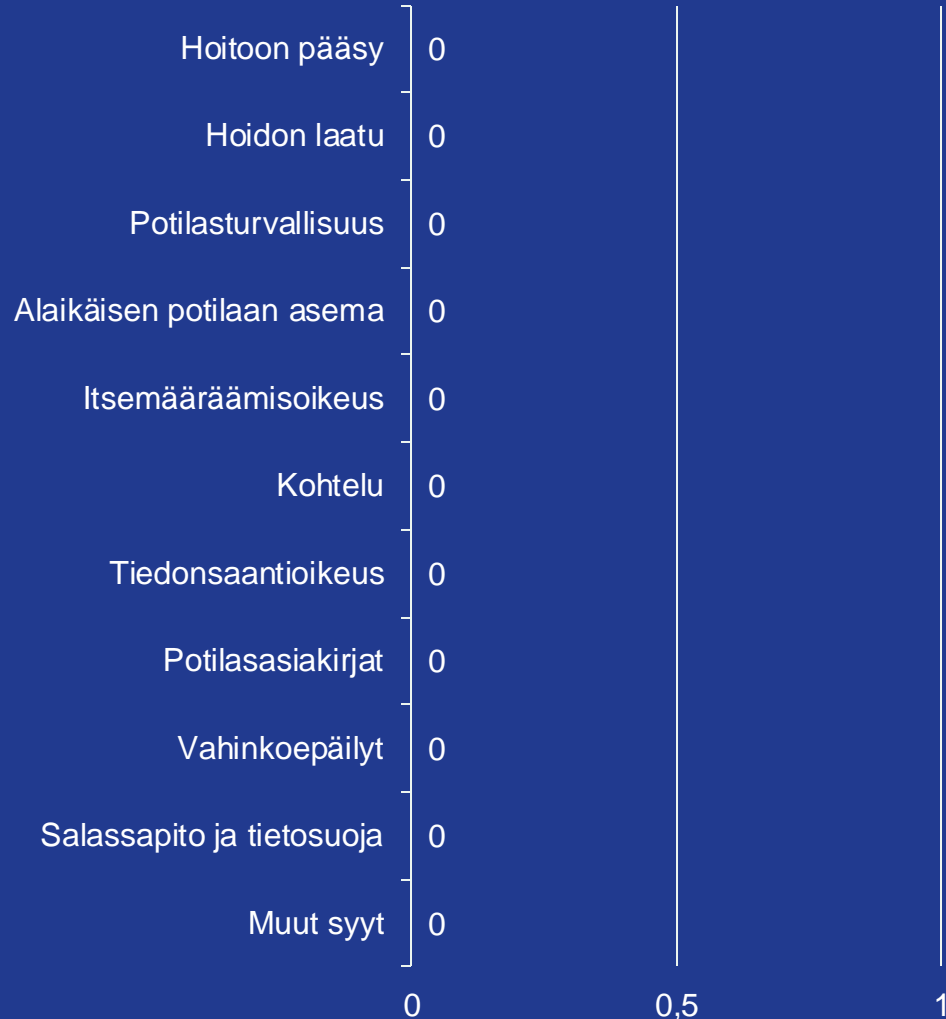

Asiakas- ja resurssikeskus

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. alle 5

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 8

Hallinto

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 49

Ei yhteydenottoja sosiaaliasiavastaavaan liittyen hallintoon.

Pelastuslaitos

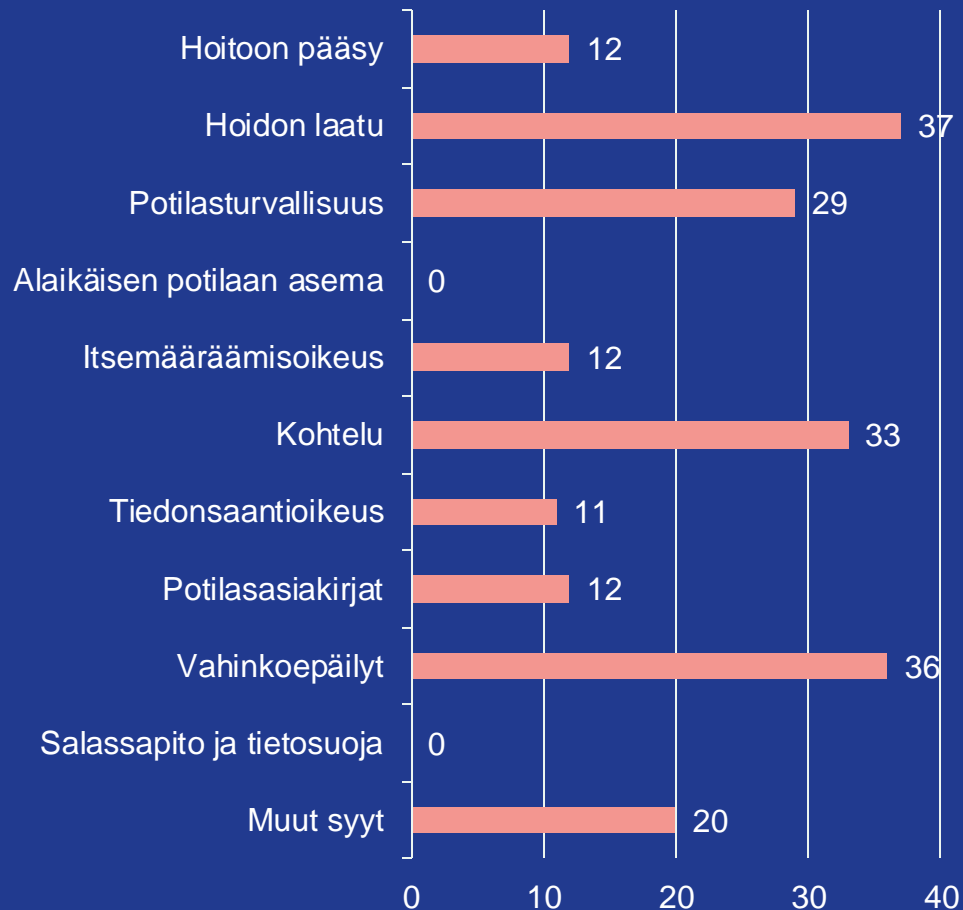
Ei yhteydenottoja sosiaali- tai potilasasiavastaavaan liittyen Pelastuslaitoksen toimintaan.

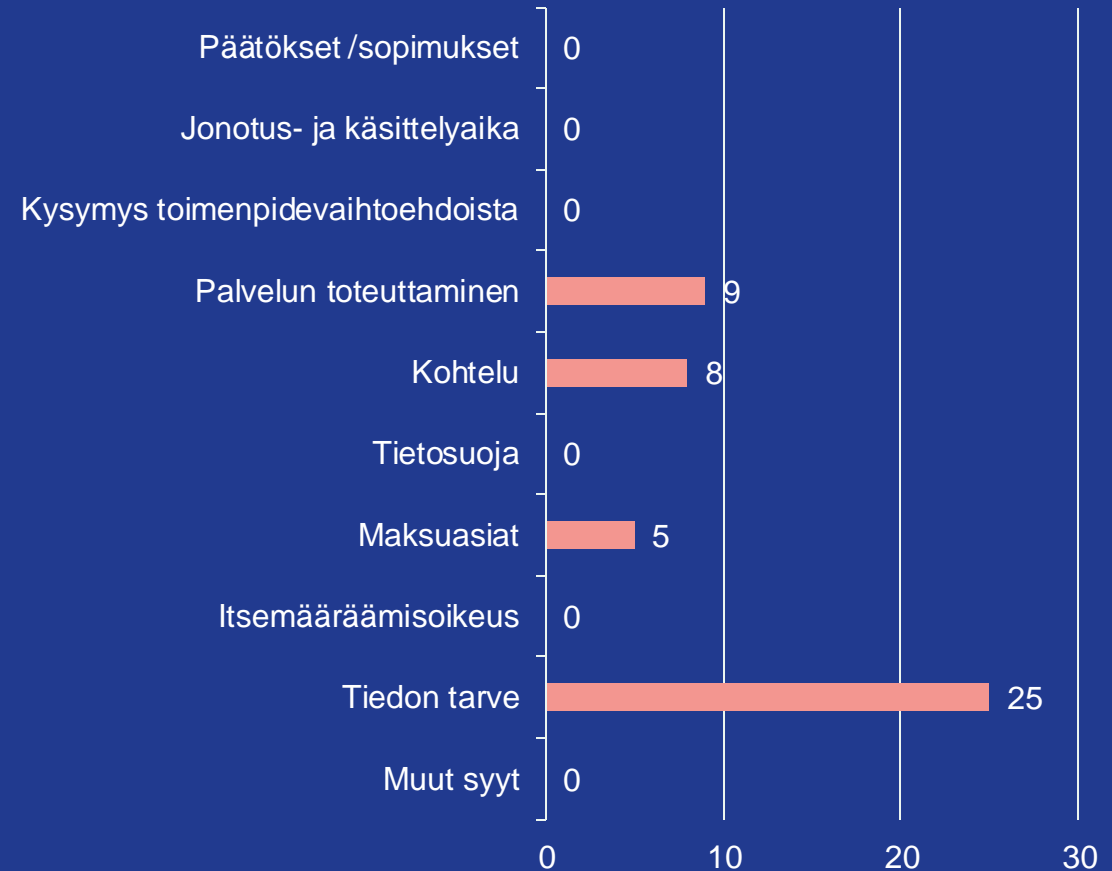
Yksityiset palveluntuottajat

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottojen aiheet ja määrät potilasasiavastaavalle yht. 89

Asiakkaiden määrä ja yhteydenottojen aiheet sosiaaliasiavastaavalle yht. 29

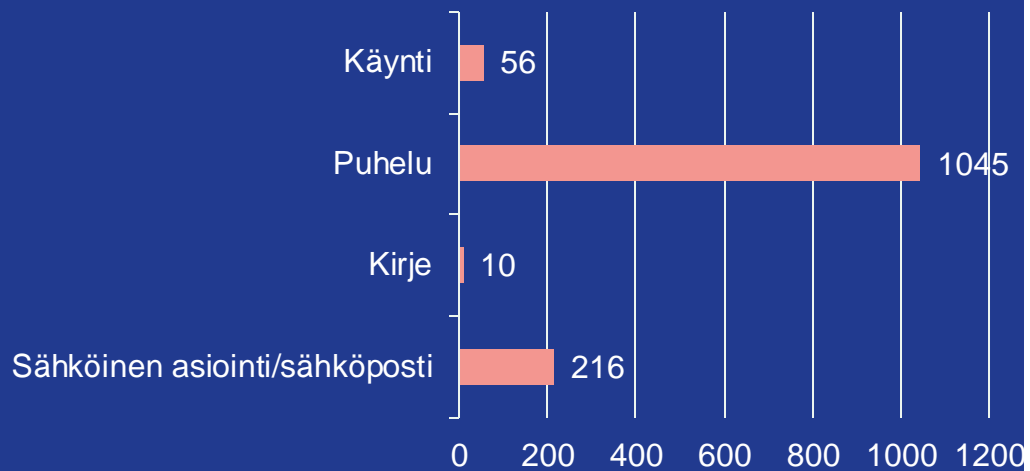

Hyvinvointialue järjestää palvelun yksityisellä palveluntuottajalla

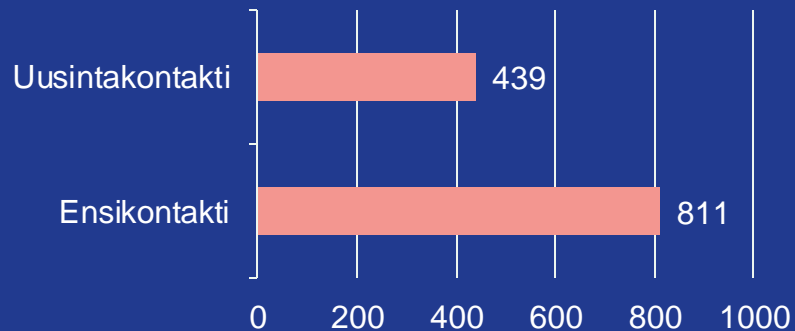

Taustatietoja yhteydenotoista, potilasasiavastaava

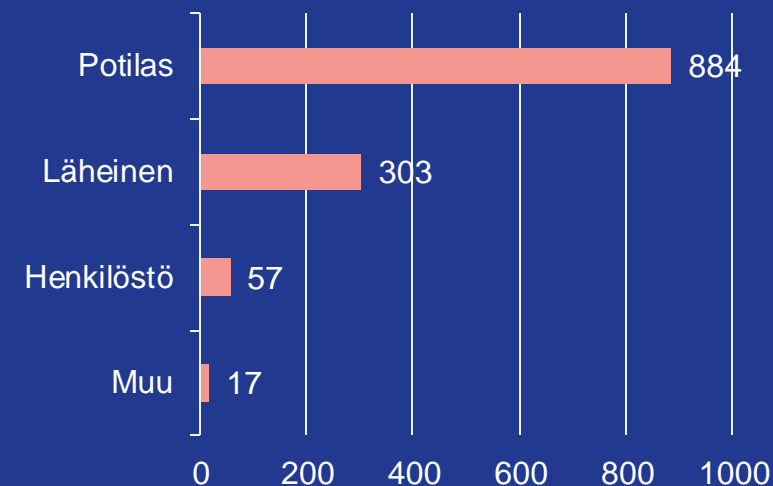
Yhteydenottotavat

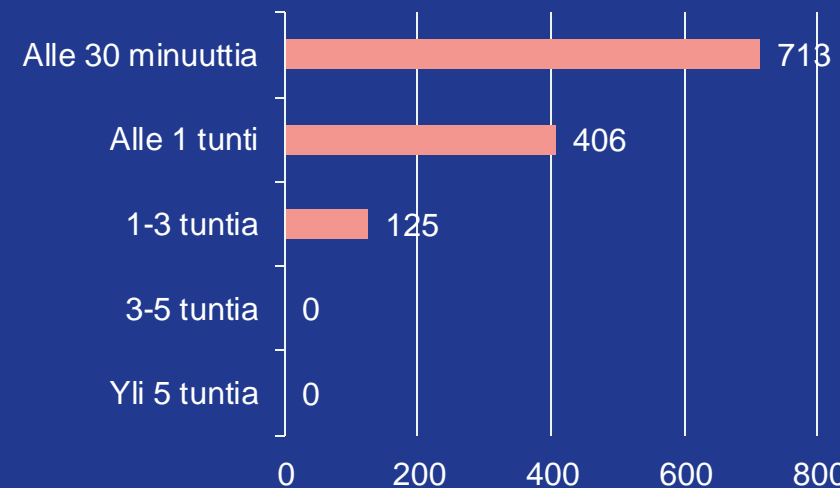
Yhteydenottojen jakautuminen

Yhteydenottaja

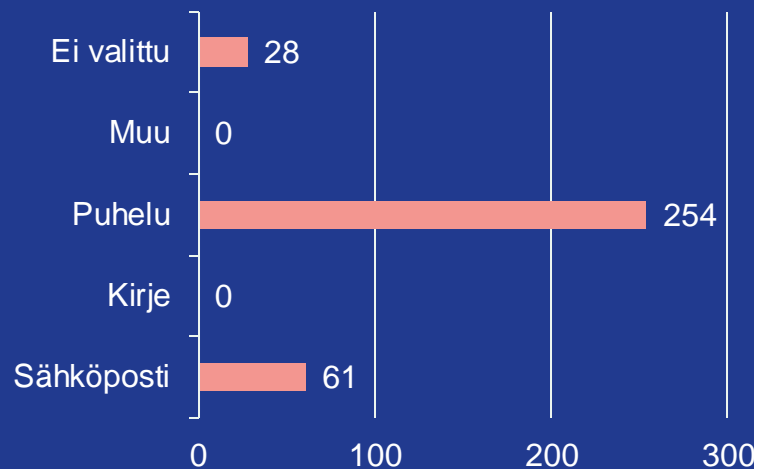
Potilasasiavastaavan ajan käyttö / yhteydenotto

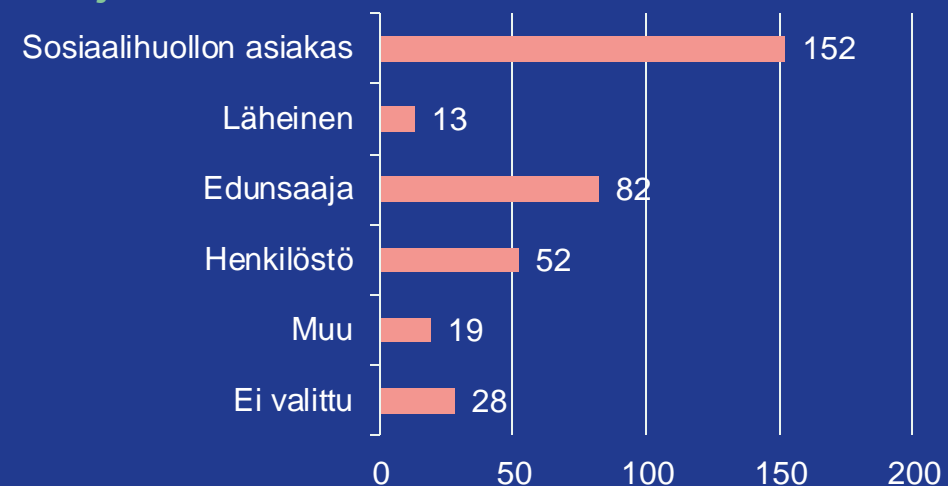

Taustatietoja yhteydenotoista, sosiaaliasiavastaava

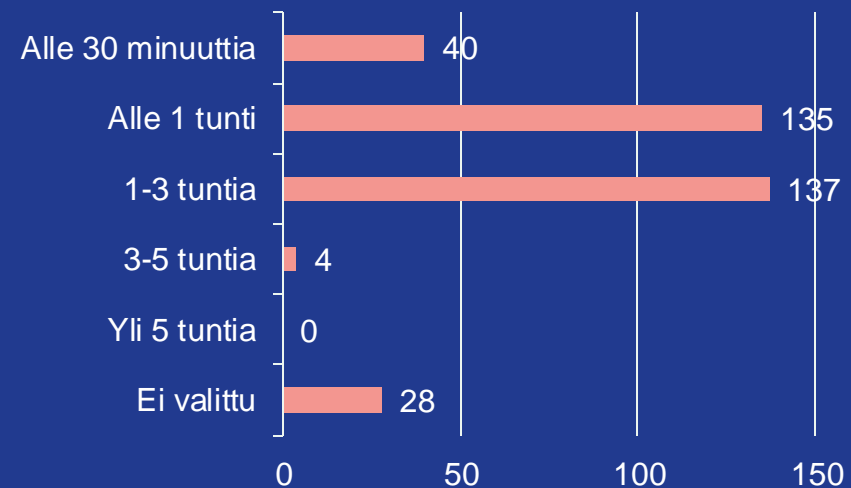
Yhteydenottotavat

Yhteydenottaja

Sosiaaliasiavastaavan ajan käyttö / asiakas

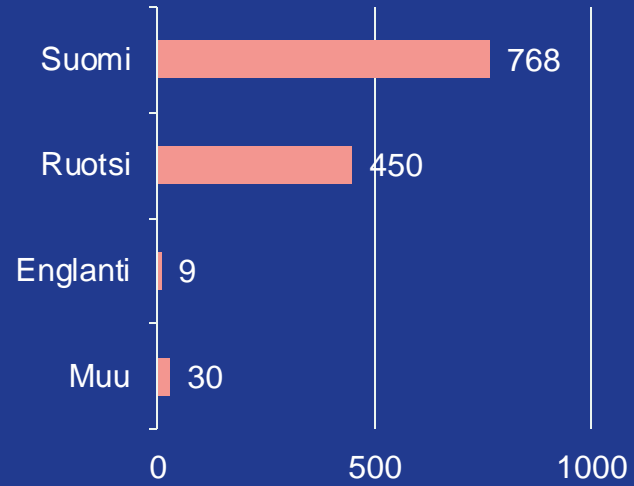

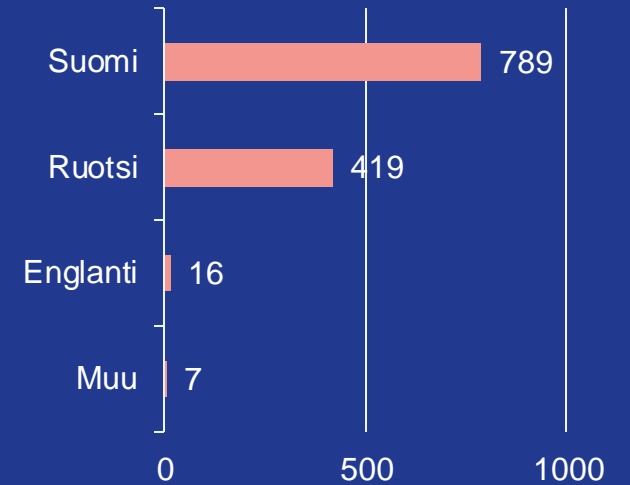
Taustatiedot, yhteydenottajien käyttämä kieli, potilasasiavastaava

Jos yhteydenottoja on tilastoitu alle 5, esitetään yhteydenottojen määrä kuviossa lukuna 0 yhteydenottajien henkilöllisyyden suojaamiseksi.

Yhteydenottajan äidinkieli

Yhteydenottajan asiointikieli

Havaintoja vuodesta 2024

Sosiaaliasiavastaava

- Lastensuojelusta useita yhteydenottoja sosiaaliasiavastavalle.
- Asumispalveluyksiköissä ei ole paikkoja riittävästi -> ikäihminen joutuu sijoitetuksi ei-toivottuun asumisyksikköön.

Potilasasiavastaava

- Hoitoon pääsy suun terveydenhuoltoon ja ortopedialle ei toteudu lain mukaisesti.
- Asiakkaalle ei myönnetä maksusitoumuksia.

- Asiakkaiden aggressiivinen käyttäytyminen ja psyykinen huonovointisuus on lisääntynyt.
- Asiakkaat yhä useammin sekä sosiaali- että potilasasiavastavien asiakkaita.
- Asiakkaiden ongelmassa näkyy lisääntynyt moniongelmaisuus, jolloin asiakas ottaa useita kertoja yhteyttä ja ongelmat vaativat sosiaali- ja potilasasiavastavilta useita yhteydenottoja eri toimialoille. Asiakkaiden auttaminen vaatii runsaasti tietoa yhteiskunnallisista asioista.
- Potilas- ja sosiaaliasiavastaviin otetaan usein yhteyttä asioista, jotka eivät kuulu heidän vastualueelleen, koska muihin tahoihin ei saa yhteyttä.
- Muistutusvastaukset viipyvät reilusti yli lain vaatiman ajan (1 kk).

ÖSTERBOTTENS VÄLFÄRDSOMRÅDE | POHJANMAAN HYVINVOINTIALUE

Hyvinvointia läpi elämän.

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue